

ANOTAČNÝ ZÁZNAM

- a) MVDr. Jozef Felcan
- b) Vplyv zmeny technológie ustajnenia na chorobnosť paznechtov dojníc
- c) Turčianske Teplice, november 2011
strán 92, tabuliek 13, obrázkov 101, citácií 16
- d) Analýza chorobnosti paznechtov dojníc bola vykonaná na dvoch farmách v okrese Martin.

Cieľom predloženej práce bolo posúdiť zdravotné dopady rekonštrukcie ustajňovacích priestorov dvoma rôznymi projektovými a stavebnými firmami na frekvenciu a typ chorôb paznechtov, mliečnu produkciu, reprodukčné ukazovatele dojníc, výskyt mastitíd, ako aj vyhodnotiť účinnosť rôznych spôsobov liečby chorôb paznechtov z pohľadu dĺžky liečby, nákladov a ďalšej perspektívy liečených jedincov.

Rekonštrukcia ustajňovacích priestorov sa v chove č. 1 prejavila vo výraznom, až niekoľkonásobnom náraste ošetrovanej paznechtov, t.j. vo výraznom náraste výskytu krívania, pričom z ochorení prevažovali *dermatitis digitalis* a *dermatitis interdigitalis*. Tento nález poukazuje na traumatizáciu a nevhodné prostredie pre kožu a rohovinu prstov HD. V chove č. 2, kde bola rekonštrukcia vykonaná v súlade s potrebami dojníc, vysoký počet vyžadovaných ošetrovanej súvisel hlavne s nevhodnou výživou (subklinické acidózy) a nesprávnou úpravou paznechtov. Vyšší výskyt ochorení paznechtov v zimnom období súvisí s vyššou vlhkosťou plôch, po ktorých sa dojnice pohybujú.

Zaznamenali sme pokles nádoja mlieka podľa kontroly úžitkovosti vykonávanej plemenárskym ústavom u liečených dojníc. Jednoznačne sa nám potvrdilo, že najväčšia strata na produkcii mlieka sa pozorovala u ochorení, ktoré vyvolávali silné krívanie, pričom najväčší pokles dennej produkcie bol v dôsledku laminitíd (10,1 litra/deň).

Reprodukčné ukazovatele liečených zvierat vykázali zhoršenie intervalu a servis periódy oproti priemeru v chove, a to predĺženie o jeden ovariálny cyklus. Dojnice s chorobami paznechtov mali vysoké percento výskytu mastitíd, čo prispelo k nárastu nákladov na liečbu v stáde.

Liečba jednotlivých chorôb paznechtov je nákladná a pri ich zvýšenom výskyte predstavuje významnú ekonomickú záťaž farmy. Pre farmára bolo najdrahšie ošetrovanie Rusterholzovho vredu s nákladom v priemere 96,42 €.

Analýza jednoznačne ukázala potrebu zreorganizovania preventívnych opatrení v oboch chovoch. Chovatelia musia klásť väčší dôraz na správne vykonávanie funkčnej úpravy paznechtov, ktorá spolu s opatreniami v oblasti výživy a zoohygieny, môže významnou mierou prispieť k poklesu výskytu chorôb paznechtov, čo sa zase odrazí v zlepšení chovateľských výsledkov.